

Beleidskompasformulier voor **internetconsultatie**

Wijziging Waterregeling (CZV wordt TOC)

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- a) Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?
Meetbedrijven die afvalwater lozen op Rijkswateren en die mogelijk in aanmerking komen voor een afwijkende verhouding.
- b) Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?
 - Meetbedrijven;
 - Rijkswaterstaat (RWS).
- c) Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?
RWS is nauw betrokken. Daarnaast heeft RWS een groot deel van de relevante meetbedrijven betrokken in het beleidstraject.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?
Vanwege een wijziging van de Waterwet per 1 januari 2026 is de formule om het zuurstofverbruik te bepalen gewijzigd. Daarbij is ook voorzien in een afwijkmogelijkheid, in het geval onverkorte toepassing van de nieuwe formule niet geheel passend is. In de Waterwet is vastgesteld, dat er nadere regels moeten worden opgenomen om te bepalen hoe van deze afwijkmogelijkheid gebruik moet worden gemaakt. Daaraan wordt in deze wijzigingsregeling uitvoering gegeven. Als daarin niet wordt voorzien, dan is het voor bedrijven vooraf niet duidelijk hoe zij gebruik kunnen maken van de afwijkmogelijkheid.
- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?
Het toepassen van de nieuwe formule is niet altijd passend. Daardoor is in de Waterwet

een afwijkmogelijkheid opgenomen. Deze wijziging van de Waterregeling stelt nadere regels aan de wijze waarop een andere verhouding kan worden aangetoond.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Het aantal bedrijven waarvoor een afwijkende verhouding geldt, is naar verwachting klein. De omvang is geschat op ongeveer 50 tot 90 meetbedrijven.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Onder de huidige Waterregeling doet het probleem van een mogelijk onredelijke omrekenfactor zich niet voor. Wel wordt daar gebruik gemaakt van een formule waarin mens- en milieubelastende stoffen nodig zijn. Het gebruik hiervan is niet nodig met de nieuwe formule.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Als er geen nieuwe formule was opgenomen in de Waterwet, dan was het gebruik van mens- en milieubelastende stoffen niet gestopt. En als de afwijkmogelijkheid niet wordt opgenomen, dan wordt bovendien naar verwachting niet voldaan aan artikel 1 van het Eerste Protocol van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Deze wijzigingsregeling voorziet in een technische uitwerking, zodat een bedrijf kan aantonen dat het een afwijkende verhouding heeft.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

a) Wat zijn de beleidsdoelen?

In de Waterwet wordt een nieuwe formule opgenomen om het zuurstofverbruik te bepalen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een omrekenfactor. Omdat deze omrekenfactor niet voor iedereen redelijk is, wordt er in de wijziging van de Waterwet een afwijkmogelijkheid opgenomen. Zo kan een andere verhouding worden toegepast. Deze wijziging van de Waterregeling zorgt ervoor dat nadere regels worden gesteld aan de wijze waarop een andere verhouding kan worden aangetoond. Hiermee is het voor bedrijven vooraf duidelijk hoe een andere verhouding aantoonbaar is.

b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Om het zuurstofverbruik van de geloosde stoffen te bepalen wordt nu gebruik gemaakt van mens- en milieubelastende stoffen. De Waterwet wordt daarom per 1 januari 2026 gewijzigd, zodat het gebruik van deze belastende stoffen niet meer nodig is.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?
De wet laat geen ruimte voor een verdere afweging. Daarin is het verplicht nadere regels te stellen voor de wijze waarop een afwijkende verhouding kan worden aangetoond. Dit is maatwerk, waardoor per bedrijf een beschikking wordt afgegeven.
- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?
De Waterregeling wijzigen, zodat nadere regels worden gesteld aan de wijze waarop een andere verhouding kan worden aangetoond.
- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?
Niet van toepassing.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?
 - 1. Nuloptie. Als er geen afwijkmogelijkheid wordt opgenomen in de Waterregeling, dan is onverkorte toepassing van de nieuwe formule niet geheel passend. Als de Waterregeling vervolgens niet wordt gewijzigd, dan wordt niet voldaan aan de wettelijke verplichting om nadere regels te stellen voor het aantonen van een afwijkende verhouding. Daardoor is er vooraf geen duidelijkheid voor de heffingsplichtige die gebruik wil maken van deze mogelijkheid.
 - 2. Afwijkmogelijkheid. Deze wijziging van de Waterregeling zorgt ervoor dat nadere regels worden gesteld aan de wijze waarop een andere verhouding kan worden aangetoond.
- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?
Er zijn hier geen verplichte toetsen van toepassing gezien de beperkte gevolgen voor bedrijven en de regeldruk.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

- a) Wat is het voorstel?
De wijzigingsregeling stelt in een nieuw artikel regels om een afwijkende verhouding aan te tonen. Een bedrijf kan daarvoor een aanvraag doen. De heffingsambtenaar beschikt op

de aanvraag. Die beschikking is voor bezwaar vatbaar.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Deze wijziging heeft gevolgen voor de regeldruk van bedrijven. Bedrijven die in aanmerking willen komen voor een afwijkende verhouding moeten zich verdiepen in de afwijkmogelijkheid. Als bedrijven het initiatief nemen om tot een afwijkende verhouding te komen, dan zijn de kosten en de bijbehorende inspanningen voor hun rekening. Het gaat hoofdzakelijk om het aanvragen van een beschikking om een afwijkende verhouding aan te tonen en vervolgens het uitvoeren van de metingen overeenkomstig die beschikking en in de Waterregeling opgenomen voorschriften.

Naar verwachting zullen tussen de 20 en 40 bedrijven zelf onderzoek doen om een afwijkende verhouding vast te laten stellen. Een eenduidige kwantificering van de tijd die een bedrijf nodig heeft om een afwijkende verhouding aan te tonen is niet te geven. Dit hangt namelijk voor een belangrijk deel af van de kwaliteit van de administratie van het bedrijf, de bekendheid met het eigen productieproces en de hoeveelheid zuurstofbindende stoffen die wordt geloosd.

De kosten voor een TOC-analyse liggen iets hoger dan van een CZV-analyse. Wel stijgen de kosten voor een CZV-analyse, omdat de kosten voor de afvoer en verwerking van de restchemicaliën steeds hoger wordt. Daarnaast zullen bedrijven in het bezit moeten zijn van de nieuw aangewezen norm, NEN-EN-ISO 20236:2021. Deze is te koop bij NEN of gratis in te zien bij NEN of RWS.

Een aanvraag vanuit een bedrijf doet zich naar verwachting vooral voor, als dit voor het bedrijf voordeliger is en als het een eventuele verlaging van de in de Waterschapswet vastgelegde verhouding CZV/TOC van drie zou kunnen betekenen. Een lagere verhouding leidt tot een lager bedrag aan te betalen verontreinigingsheffing. Ook zijn de te maken kosten in beginsel eenmalig.

Als RWS de verhouding vaststelt, komen tijd en de kosten die daarvoor nodig zijn voor rekening van RWS. Het gaat daar naar verwachting om 30-50 bedrijven. Wel vraagt dit enige capaciteit van het bedrijf, omdat Rijkswaterstaat mogelijk aanvullende informatie nodig heeft om een afwijkende verhouding vast te kunnen stellen..

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Er zijn geen risico's vastgesteld, het gaat om een technische aanpassing.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Vanuit RWS worden uitvoeringsproblemen gedeeld. Dat is staande praktijk onder de huidige regeling. Dit wordt gecontinueerd onder de gewijzigde regeling.